

Mahjas Weefis.

Ar pascha wifuschepliga augsta Keisara wehleshanu.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa uedetu.

27. gada-

gabjums.

Makfa ar peesuhstifchanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Makfa bes peesuhstifchanas Rigā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdoots festdeenahm no plsti. 10 fahlot.

Makfa par fludinashanu: par weenas flejas smaltu rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, lo tahda rinda eencm, makfa 8 tap.

Rebalkija un ekspedizija Rigā, Ernst Plates bilschu un grammatu-brufatawā un burtu-leetuwē pee Pehtera bajnizas.

Rahdtitaje. Jaunatahs sinas. Telegrafa sinas. Selskemes sinas. Riga. Puilele. Ehrgame. Jelgawa. Ruzawa. Terbata. Rewele. Seemel-Walar-Kreawija. Maslawā. Kursta. Warschawa. — **Uhrsemes sinas:** Politikas pabrslais. Egipte. — Lubgums no Antropologijas beedribas Maslawā. Kreewu zelotaja un dabas pehtitaja Willuch-Mallaja preefshloshjumi Peterburgā oktobri 1882 u. t. pr. — Peelikuma: Areebtē. Wende. Graudi un seedi.

Pirmahs seemas-swehtku deenas deht, kas kriht us sestdeenu, „Mahjas Weefa“ 52. numurs isnahks peektdeenu, 24. dezembri un buhs sanemams no pulksten 10 preefsh pusdeenas fahlot.

Ernst Plates,

„Mahjas Weefa“ ihpafchneeks un atbilsoschais redattors.

Jaunatahs sinas.

Riga. Scho swehtdeenu, ka is fludinaju-mecm redsams, buhs Jahnu bajniza konzerts, us lo darom fawus lastajus usmanigus.

Widsemes prokurors, kollegijurabts Miasojedows, ka „Wids. gub. aw.“ sino, aibbrauzis darischanos us Peterburgu un pa to laiku wina weetu ispilda ihstems stahtrabts Halens.

Sakteria sagle. Ka „Ztgai f. St. u. L.“ sino, tad Rigas polizijai isdeweeks fakert to jaw diwus mehneschus melletu, pee Rigas peerakstite Helenu L., kura teel apwainota, ka wairak sahdsibu isdarijuse. Wina, kur nahkajs, nodota, lai ismekletu to pret wina fazelto apwainojumu par sahdsibahm.

Par A. Wolffschmidta spirta fabrikas swehtkeem atrodam „Rig. Ztgai“ schahdu sinojumu: Firma A. Wolffschmidt swehtdeenu bija par to us Maslawas istahdi dahwato walsts-ehrgli isrihlojuse Wehrmana dahrsa restorazijas leelaja sahle swehtku maltiti, us kuru bija celuhgti dauds weefu. Pirmahs wefelibas A. Wolffschmidta L., wezakais, isnefa Keisara Majestetei, pehz kam tika musikai pawadot nodseedata walsts dseefma „Deews fargi Keisaru.“ Tika turetas gan nopeetnas, gan jautras runas. Weena runa tika peeminets, kahdu eewehrojumu weetu A. Wolffschmidta firma eencemot muhsu leetruhpeeku (industrielu) starpā un winas raugu fabrika, kas lihds ar spirkta fabriku cetaitita, esot ta leelaka wisa Kreewija; to ari no tam warot redseht, ka schi firma par spirkta alkisi ween kronim nomakfajot weena gada lihds 840,000 rublu. Schee swehtki tika noswehtiti pajilatā un jautra gara, kas leezinaja no tam, kahda goda un zeeniba firmas tagadejais ihpafchneeks stahw, kas zaur ne-apnikuschu strahdibu un uszhtibu no masuma eefahldams tahdu leelu fabriku Rigā ar laiku cetaitijis.

Is Widsemes raksta „Mit. Ztgai“, ka biju-

schais Widsemes gubernators, barons Uexküll-Guldendandts, 5. dezembri sch. g. pa Rigas-Dinaburgas dselssezetu atstahdams Rigu, Kolneses stazija tizis sagaidits no daschahm beedribahm ar karogeem un apfweiginats ar jaukahn kwarteta dseefmahm. Kahds pagastwezakais turejis ihfu sirniga tunu, pafneegdams adresi, us lo barons Uexkülls, dsiki aisgrabts, pateizees Wahju waloda. — Ka „B. W.“ dabujis sinat, tad owazijas ihrihlotajs bijis loku tirgotajs J. Stutschlas kungs.

Widsemes semneetu leetu komizija dara zaur Wids. gub. awisehm sinamu, ka pirkshanas kontrakti, ismainishanas akti, jaunisgatawotas lahrtes (semes-ruli) un waku grammatas, pirms wina apstiprinashanas peenahzigas weetas (kreis-teefas un draudses teefas), jaesuhsta zaur schihm pehdejahm — nodoschonu zentral-komizijai, deht peefihmeschanas gruntsgrammatas par latras semes-schekiras daudsumu (t. i. zil dahrsa, tihruma, plawu, mescha un zitas semes). Schihs sinas buhschot wajadfigas preefsh daschadu nastu un nodoschonu, it ihpafchi preefsh desetinu nodoschanas isbalishanas, ka ari preefsh kontroles, waj demarkazijas lihniya starp klausibas semi (pagasta un kwotes semi) un muischas semi ne-teel flahdeta.

Rigas, Balmeeras, Zehju un Balkas aprinku laukstolotaju palihdsibas kasu statuti 30. nowembri apstiprinati no eefschleetu ministra palihga.

Balmeera. No turenas teel sinots: Keisariska Augstiba Leelstists Wladimirs 15. dezembri pulksten 9 wakara nonahza Balmeeras muischa un 16. dezembri pulksten 7 rihda dewahs us jakti.

Balmeera, 17. dezembri. Keisariska Augstiba Leelstists Wladimirs Aleksandrowitschs 16. dezembri wakara nonahza Balmeeras-muischa pee v. Lewenstern lga us breeschu jakti. Tee zaur Keisarisko Augstibu ee-aizinatee jakti-weefi ir: Wahzijas kara-wihru pilnwarneeks generalis v. Werders, generalis grafs Siewers, fligel-

adjutants grafs Stakelbergs, kamerkungs grafs Berg-Sagnits, grafs Medem is Stutmannuischas, barons Korff is Krihsburgas un v. Kechlij. No Widsemes muischneezibas landrahts, kamerkungs barons Stael von Holstein un no polizijas brugukungi barons Fellerjahm un v. Jegesaks.

Is Tukumas raksta „Rig. Ztgai“, ka 13. dezembra wakara pulksten 1/29 par dselssezetu tur nobrauzis rewidents-senators, geheimrahbs Monafeina lgs, pawadits no dascheem faweem eerehdneem, un nometees „Rigas“ weefniza, kur daschas deenas jaw dsihwo wina eerehdni v. Kothasta un Schmidta lgi, kuri rewideere tureenes teefas un cestahdes. 14. dezembri senatora kungs gribejis peenemt pilsehtas representantus un weetigo teefu eerehdnus. — Treschais senatora kunga eerehdnis, Gubsta kungs, ka dsirdam, ufturahs Talsu aprinki, eepasihdamees ar tureenes flolu un laukpagastu buhschanahm.

Bauska. Pee pilsehtas domneeku zelschanas III. klase, ka „Ztgai f. St. u. L.“ sino, uswareja „I. zelschanas komiteja“ un winas kandidati eezelti ar 171—131 balsim. Wina wahedi ir: Theodors Berners, Johans Bekmanis, Wilhelms Dannemanis, Eduards Drengers, Eliass Hoffschowigs, Behrs Joelfons, Julijs Staebens, Jakobs Kalninsch, Theodors Podinsch un Nifens Nifelowits. — Otrās klases wehleschanas notiks 20. dezembri.

Telegrafa sinas.

Wakfa, 16. dezembri. Treschdeenu pulksten 7 wakara Keisariska Augstiba Leelstists Wladimirs Aleksandrowitschs lihds ar pawadoneem, us Balmeeras muischu braukdams, isbrauzja zaur Balkas pilsehtu. Pilsehtas preefsha bija us-taititi goda wahri, kur no abahm pusehm dauds kauschu bija nostahjusees, kas no pilsehtas un no laukeem bija fanahkusch. Kad Keisariska Augstiba zauri tur brauzja, tad laudis fauzja urah.

Ceļšsēmes sīnas.

Par jauno Vidzemes gubernatoru „Ztga f. St. u. L.“ dabūjuse ir Kalugas šahabdas sīnas: Jvans Jegorovičs Ščevičs ir dšimis 1838 gadā un peeder pee wezas muišņeeļu zilts Boroneščas gubernā. Wina tehwa tehvam par žemvū bija general-adjutanta grafa Venkendorffa mahša. Generalis Ščevičs krita warona nahwē, laudamees pee Leipzijas. Wina dehs, Jwana Jegorovičša tehws, mahzijahs Reweles školās un apprejeja grafeeni Bludow. Jvans Jegorovičs fawu mahzibu beidša Peterburgas uniwersitē, ar teesu sīnaschanu kandidata grahdū. Pehz tam winsch 2 gadus ušturejahs ahrsemēs, pa leelakai dakai Bahzija. Atpakat pahrbauzis uš tehwiu, winsch eestahjabs walsts deenestā. Birmais deenastis bija walsts-kanzleja. Tad, kā Minskas gubernas muiščas ihpafšneeks, winsch deeneja Minskas semneeku leetu pahrwaldē. Wehlat padeenejis ne-ilgu laiku Keisara Maještes kanzeleja un eefšleetu ministerija kā nodatas preefšneeks, winsch 1869. gadā tika ezejēts par Boroneščas wihze-gubernatoru, un tad 2 gadus wehlatu par Kalugas gubernatoru. Boroneščā winsch apprejeja weetigā muišņeeļu preefšneeka v. Struwe weenigo meitu.

Riga. Birmdēnas pilsehtas domes šapulze par pilsehtas pawaldoneem otkal ezejēla pehz likuma ištahjuščos pawaldonus A. v. Dettin-genu un Alfredu Hillneru.

Rigas pilsehtas domē, 13. dezembri, kas no 52 domneekem bija apmellela, nahza pahršpreeščanā šahabdi jautajumi:

1) Par kompetenzu ištahjuščanū starp wezo un tagadejo pilsehtas pahrwaldi, jeb ihsti par wehl lihds šchim Rigas rahtes pahrwaldibā palikušo eestahjušču nodofchanu tagadejai pilsehtas waldbai. Sawa šwariguma dehl šchis jautajums tika nodots ihpafšai komištjai, fastahwoščai ir trim pilsehtas waldes un ištetreem domes lozēteem. Dome eewehleja komištja: domneekus M. v. Lunzelmann, Bornhaupt, Grade un Šürgens. 2) Par pagaidu-gubernatora pēp-rawšjumu, tadehl pilsehtas rehkini preefšch 1880. gada wehl nenodoti. Pilsehtas galwa ištahjuščo, ka tahda rehkini fastahjuščana pirmā laika ešot faweenota ar dascheem grehtumeem, kamehr wišderigalee schemati naw atrasti; bet tagad minetais rehkenu pahrflats ešot jaw gataws un teekot drulats; turpmal tahda fastahjuščana wareschot laikaki notikt. Nospreeda, tā atbildet pagaidu-gubernatoram.

3) Par semēs un ehlas atwehleščanū preefšch Salaspils pagasta-nama. Salaspils pagastam bija magastinas ehla uš ta semesgabala, kas tagad pahrdots kara pahrwaldei preefšch lehgera wajadšibahm; par šcha saudejuma atlihdšina-ščanū pilsehtas walde proponeja, atwehlet Sa-laspils pagastam bijušo kasarmi ar 3 puhrweetahm semēs un 300 rbl. preefšch kasarma pahrbuhwes wajadšigam noluhkam. Dome pro-poziziju peenehma.

4) Par Hilla nama pirkščanū. Šcha nama nopleshčana ištahjuščos par wajadšigu dehl eelas paplaschinatšanas uš Wehweru un Sinderu celu stuhra. Gruntšplazis ešot wairak kā 200 kwa-dratafu leels un šklaidras eenešchanas no nama — 3225 rbl. Tadehl prasita malka 60,000 rbl. ne wijai augsta. Weenu datu no grunts-platšcha wareschot wehl išteetot preefšch nama buhwes. — Nospreeda, Hilla namu par mineto summu pirkt.

5) Brihwatigo ugunsdsehfeju beedribas luh-gums, dehl palihdšibas. Wina jaw nesen bija

dabūjuse 6000 rbl. pēpalihdšibas, bet nebija ar to ištikufe un luhdša tagad wehl 3000 rbl. Pehz winaš wajadšibu apšpreeščanas, dome, uš pilsehtas waldes preefšchlitumu, atwehleja 2100 rublu.

6) Diwu pilsehtas pawaldonu zefšchana, ištahjuščos pawaldonu A. v. Dettin-gena un A. Hillnera weetā. Tika abi no jauna eewehleti, pirmais ar 47, otrais ar 50 balsim.

7) Referentu zefšchana preefšch 1883. gada budščeta. Ezejēla bes balsošchanas, domneekus Bornhaupt, v. Stein un Zander.

8) Pilsehtas kafes rewidentu zefšchana preefšch 1883. gada. Ezejēla domneekus Burchard, Lösewig, R. Kerkovius, Stieda un G. A. Weiss.

9) Krahsčanas labdes rewidentu zefšchana preefšch 1883. gada. Ezejēla domneekus Bartsch, Jaksch, G. Taube, Bierich un v. Scheubner.

10) Diskonto bankas rewidentu zefšchana preefšch 1883. gada. Ezejēla domneekus Fahrbach, Zander un L. Kerkovius.

Beidsot tika atraiditas jaw fenal minetahs Reim un Reinsen kundšču šuhdšibas, tā bes-pamatigas.

Šem „Rišk. Westnita“, kā atbildigais redaktors, blakus J. Ištchschichin igam, parastahs ari L. Witwizki kgs.

Vidzemes pastu buhščanas pahrwaldneeka palihgs, koll.-rahts M. Erbe, 9. dezembri, 64 gadu wezumā, nomira. Winsch sabija deenestā 48 gadus. Erbe bija amata darisčanas kreetns un laipns eerehdnis, un sadšihwē baudija wiš-pahriņu zeeniščanū un mihlestibu.

Rigas ahrpilsehtu šawstardigā ugunsapdro-ščināščanas beedriba pehdejā general-šapulzē 8. dezembri, kas bijuse apmellela no labdahm 250 personahm, nospreeduse, kā „Rig. Ztga“ sīno: Premiju aprehkenu šchim brihščam gan wehl atstah, tapat kā lihds šchim, bet nemt klaht wehl peedewu-malksu no 50 proz. pee kola un 25 proz. pee muhra ehlahm. Bet wiši tee, kas oktobra general-šapulzē nospreesto otro pre-miju malksu šamafšajūšchi, ešot atšwabinami no minetahs peedewu malkas, — jo eemafšatā otrā premija wineem teekot eerehlinata peedewu-malkai. Šchini gadā nodegušchi pa wijam 130 beedribā apdroščināti nami, par kureem bijis jaismalkā 200,000 rbl. (pagahjuščos 14 gabdos žaur-mehra tilai 54,633 rbl.); tadehl beedribai bi-juščas til leelas grehtibas. Tomehr reserwes kapitāls netizis išteetots. — Oktobra šapulzē komištja wehl nešpehjuše fawu ušdewumu ištahjušču.

Krahsčchana. „Rig. Ztg.“ sīno par šchahdu krahsčchānū: Rahds semneeku šaimneeks Behteris R. preefšch labdahm deenahm bija šchē Rigā eebrauzis, fawus linus par labdeem 100 rbl. pahrdewis un gribeja druzjin labdā wihnuši pee alus atšpirdšimatees. Til to winsch pee galda wihnuši bij apšehdees, kad diwi jauni žilweki winam peedeedrojahs, kuri winam peedahwaja šelta pulstieni, par 50 rbl. pehlams; bet no pirkščanas nelas ne-išnahza, tapehž ka Behteris R. tilai 25 rbl. šolija, kamehr pahrdeweji nēla negribeja nolaisi. Otrā deenā, kad Behteris R. ar diweem pašihštameem uš pilsehtu gabja, winsch tur abus pulstēna pahrdewejus fatila, kas winam tagad pulstēni par 25 rbl. atdewa. Kamehr Behteris fawu naudas grahmatu ar 100 rbl. ištahjušču, lai waretu prasito malksu šamafšat, un weens no wina pašihštameem papihri eetitot pulstēni šanehma, kamehr pahrdewejs pēpēšchi ištahjušču Behterim wišu naudu no rokas, eedewa to šawam pawadonim un nu mudigi šahka behgt. Wiši trihs lauzeneeki drihs panahza pahr-

deweju, un to šakehra, bet tam, kam pahrde-wejs to naudu eedewa, laimejahs ištahjušču. Ba-žinā, kurā semneeki domaja pulstēni eetitot, no pulstēna nebija ne jaušmas.

Wiltiga nauda. Winu otrdeem, kahds pehz pilsehtas wihšes gēhrbees wihšes ee-eet S. kunga material bodē, Beelahs Fuhrmanu un Romanowkas celu stuhri, un prasā pajinas papirošu, pee lam dod S. kungam pēgrublu papihri mai-nit. S. k. panem kreditbiletēti un to nopeetmi apluhkojis un par wiltigu atradis, šaka, lai drufku uštawejojotees, jo wajagot šuhit naudu ištahjušču. Bet gudrineeks nelikahs to šew otr-reis teikt, bet aistolahs šchigli lapās, fawu pēgrublu biletēti atstahjis pee S. kunga. — Lai šchis rindinas der publikai par atgahdināščanū, ka ne til Jelgawā, kā awišes ne-en šinaja, bet ari šchē pat Rigā ir šahlušchi štaigat wiltigi pēgrubtu gabali. Šchihm wiltigahm biletēhm ešot toti bahla krahsa un šlitaks papihšs nēla ištahjušču. Kā žerams, S. kungs nebuhs ša-wejis, mineto papiri nodot, kur pēnablahs.

(B. B.)

Rahdas nedēlas atpakal tika Rigas Šertu-des draudšes eefwehtijamee jaunēkti no mahzi-taja Šildes kga uš eefwehtisčanū šagatamoti šwehtās tijibas mahzibās. Reis, kad šchabdas mahzibas šundas tika dotas Šertudes basnizās gēhrkambari, atgahjahs wišai nepeeklahjigs, ne-jauks notikums. Mahziba bija eefahtra un zeen. mahzitajs jaw labu gabalu bija ištahjuščos par šwehteem šakramenteem, tē gandrihs pašā preef-ščā, netahlu no mahzitaja, dabon weens no jaunēkteem no šahda šchna pliki par auši, tahdu, ka wišs gēhrkambaris atštan. Bija kopā lihds 70 jaunēktu un pliketam bija preefšch wišēem glušchi par nepateesti tahds šauns jāzeēšch. Šo-doma gan, ka tas, kuršch til negodigi ušwedah, ar šaweem rupjeem darbeem šagahnot šwehtu weetu un trauzejot šwehtās Deewa mahzibas, ir pelnījis peeklahjigu pahrmahzibu, bet lihds šchobrihd tas wehl ne-ēšot fawu algu dabūjis.

(B. S.)

Uš šinajumu no Šuiteles, „Mahjas Weesfa“ 45. numurā, ir ja-atbild, ka winsch ir glušchi nepareis un rakstīts no šahda, kam ta leeta naw šklaidri šinama bijuse. Šuiteles školās nams naw buhwes 4 gadus, bet 1881. gadā tika grunts-almīns šlīts un 1882. gadā tika minetais nams eefwehtīts. Tapat ari šinotajs mal-dahs, šajidams, ka šahda školās mahzibas ištahjušču kreetna bušete eeriškota, jo šahda bušete nēmas nebija un ari naw brihw eeriškot, bet weefeem, kas bija alu pastellejušchi, tika štolenu ehdamā ištahjušču galds eeriškots, pee ka tee wa-reja apmestees.

Šabrihnahs, kad šchabdi korespondenti, kā J. Š.—a. — wehl atgadahs!

Šuiteles pagasta wezalkais: R. Behteris.

Šchegeme. Mufšu apgabala šemturim šchini gadā buhs grehta žaurtiščana šaimneezibas ištahjuščanās, jo labiba dehl šaufas un šaršas wafaras bija til šlitā auguši, ka no dasčas weetas til diwi fehlas warejam ištahjušču. Mee-ščhūs un ausas pšahwam tāpat kā šēnu ar garkahta ištahjušču, jo ar rozi newareja. Tapat ari dauds šaimneeki linus nopšahwa un gabās šakrahwa. Teem, kas šemi uš renti ir nehmū-šchi, ir raišes deesgan, kur naudu nemt, ko renti aišmalkat un štrahdneekus nolonet. Ja rentes deweji par nehmejeem ne-apschēlošees, ja ne-atlahdihš labdu datu no rentes, jeb nepagaidihš lihds nahlošchēem gadeem, tad dauds rentinee-keem konkuršis ne-išbehgams. Pee mums šeme-teel deesgan dahrgi ištahjušču, no 5 lihds 8 rbl.

par pubrawetu. Gsmu dsirdejis, ka G. muis-
schas dsimtekungo buhschot no fawcem rentinee-
keem renti gaidit libds nahkoscheem gadeem. Lai
scha lunga goda darbs ir ari ziteem par preeksch-
shmi.

Schini wafara muhsu kappschta tifa diwi no
pehrkona nosperti zilwefi paglabati. B. muis-
schos puograndneeka feewa, pehrkona laika wah-
rijusi kehki ehdeenu, pehrkons eespehris kehki un
atnehmis feewinai dsihwibu. — P. mahjas
puisss pehrkona gaisam augscha nahkot, bijis
flehti, bet bihees weens tur palitt, gahjis us
istabu, tur ziti mahjas zilwefi, un tur atsehdees
pee krahfns. Behz masa laizina pehrkons eespeh-
ris krahfni un puisss pakritis bes dsihwibas us
gribdas. Lai Deems muhs wifus pasarga no
til abtras nahwes.

Sche wehl pahri stabstinus gribu pastahsti
par sirgu-sagleem. Muhsu kaiminu draudse, R
pagosta kahdas mahjas cenahl diwi nepasibstami
smalkas drebbs gebuschees zilwefi, un stabsta
ka esot wilnas karscha burschi, jo gribot eet u
Waltu, bet zelich esot flitts un kahjas jaw
noguruschas, un tadeht luhdsot fainneeku, lai
esot til labs un winus par maksu aishwedot libds
Waltai. Us nandu par weschonu nolihguschy,
fainneeze gribejusi, lai puisss brauz ar burscheem,
bet fainneeks ta ne, jo esot jauns sirgs un ne-
warot sinat, ka puisss us zeta sirgu apkopjot,
wisch patz braufschot. Waltu nobraufschy,
burschi ee-eet frogu un fahl jautri dsihwot un
luhds fainneekam, lai ari kahdu glahfiti libds
hauda. Papreeksch gan pretojees, bet pehz ta-
tschu weenu glahfiti isdehris. Nu winam azis
welkash zeti un eemeeg faldu meega. Usmodees
ne-atrod wairs burschu frogu, ee-eet stedele sirga
apflattit, bet sirga ari naw. Nu fahl flaidri
noprast, kas tee par kungeem bijuschy, ko wedis,
sirgu sagli, lam sirgu un ratus atdewis par
glahfiti meega sahlu. Bet pascham ja-eet kah-
jahm us mahjahm. — R. pagosta fainneeks 22.
nowembri wafara, no Waltas linu-tirgus us
mahjahm braukdams, peeseen sirgu pee frogu
lehnes un patz ee-eet frogu kahdu pudeli bairi-
fcha nobfert. Zaur logu reds, ka weens wina
sirgu atraifa un aishbrauz. Streem abra, luhds
no kahda passstama sirgu un brauz saglam pa-
kal. Sagli nokehuschy, brauz atpakat un to
eeleek zeetuma un sirgu peeseen atkal pee frogu
uguns stabas. Behz brihtina nahl abra un atrod,
ka sirgs ir atkal nosagts, bet neweens naw re-
dschis, tur aishbrauz. Semkopsis.

Zelgawas Latweeschu beedribas nams un
jaukais dahrs, kas pasibstams sem wahrd, „Villa
Medem“ ka jaw agrati bija sinots, bija likti
us wairakfolischanu no Luderfa mantineekem,
agradeem „Villa Medem“ ihpafschneekem, ta-
pehz ka Zelg. Latw. beedriba bija nokawejusi
fawas maksaschanas preeksch pirlschanas nau-
das deldeschanas un rentehm. 17. dezembri
bija nolikts par terminu, kura beedribas nams
un dahrs tittu pahrdoti wairakfolischana pee
Zelgawas magistrata. Jaw kahds laikraksis ga-
wileja par to, ka jauka „Villa Medem“ tiks
atnemta Latweeschem un darita par pee-ejamu
„labakai publikai“, kad Zelgawas Latweeschu
beedribas lozekt, teikdami, ka labaki pametischot
fawus fwahrfus, nekla peelaidschot fawu mah-
jas weetu pahrdot, nospreeda mahjas pahrd-
schanu nepeelaist un wajadsigo nandu preeksch
winas ispirkschanas fagahdat. Kas bija no-
spreefts, tika drihti isdarits. Luderfa mantinee-
keem tifa samakfats reisfe wifs kapitalis ar ren-
tehm, ko beedriba „Villa Medem“ pehrkot bija
palitufi parahda, un ta beedribas nama un dahrsa

pahrdoschana nowehrsta. Ta un gawiles, ka
„Villa Medem“ tiks atdota „labakai publikai“,
palika kauna. Dtrkahrt Zelgawas Latweeschu
beedriba atkal no wifahm pufehm parahda ussi-
zibu un peekrischanu, kas tai bija suduschas.
Wezi beedri, kas beedribai bija greefuschy mu-
guru, atkal steidsahs beedriba eestahtees, jauni
peenahl klah. (B.)

Ruzawa. Ruzawas mescha, ta nosaukta Zahlu
kalwa, kahdas 50 fokus no Nihzes robeschas
atrodahs waren leels almins, kuru nosauz par
simes almini. Augstumu winam kahdas 8
pehdas, garuma gandrihs 2 un platumu 2 1/2
afis. Isfkata winam ehkai lihdsiga, abi gali
stahwi pehz gehwela, fahni lihdsinajahs ehkas
feenahm un wirsus juntam. Seemela pufes
feena buhs kahdas 7 pehdas no semes lihds
juntam, kusch tad wehl kahdas 1 1/2 pehdas
eeslihyi pagelahs us augschu, bet deenwidus pufe
feena tilai 2 p. no semes lihds juntu fahlu-
mam. Senalus gabus atpakat wisch us wi-
fahm pufehm bijis dauds prawaks un aug-
staks, bet tagad jo wairak fahlihs sem. (Latw.)

Terbata. „N. Dorpt. Ztg.“ sino: 15. de-
zembri preeksch pusdeenas pa dsellszetu atbrauzu
leelkashs Wladimirs Aleksandrowitschs, paw-
dits no generata grafa Siwers, fligel-abjutanta
grafa Stactelberg, Sagnizes grafa Fr. Berg un
Wahzijas kara pilnwarneela generata Werder.
Wifus schejeenes eestahschu preekschneeki fagaidija
augsto weesi; studenti ar korporaziju karogem
un pliseem rapireem bija nostahjuschees rinda
gar abahm zeta pufehm. Loti dsihwi augstas
laines fauzeni. Walfala brokasts. Studenti
dsedaja „Gaudeamus“. Keisariska Angstiba
wairak reises isfajija pateizibu. Ap plst. 11 1/2
apbraukums ap pilsehtu, un tad aishbrauzu us
Walmeeras muischu. Teilzas pasta-stanzija ee-
nehma tehju.

No Terbatas mums atnahfufe loti preeziga
sina. No 5 goda algahm, ko Terbatas uni-
wersitete 12. dezembri noturetods minetahs augst-
skolas gada fwehtods isdalijs stary studenteem
par finiskeem rakstu darbeem, diwas krita us
Latweeschem, us Latweeschu korporazijas „Let-
tonia“ lozekteem, proti us stud. med. Kahrli
Blau un stud. theol. J. Sanders. Jo par
goda algahm dabuja: teologijas fakuletete J.
Sanders is Kursemes, fudraba medali par rakstu:
„biblijas mahziba par kristigu pilnibu“; juri-
diska fakuletete Maksimilians Tobiens is Widsemes,
selta medali par rakstu „jaktis teesiba Baltijas
prowinzis“; medziniiska fakuletete Kahrli Blau
is Widsemes, selta medali par rakstu „ismelle-
schana par trofna zelschans arterijas pee winu
eewainoschanas“, un Richards Thals is Wids-
emes, selta medali; wehsturisika-filologiska fa-
kuletete Marians Dziedchowski is Minjlas, selta
medali par rakstu „Waronis Dobrenija Rikittsch
epistlas teikas.“

Kad schini gada Terbatu bija 1331 stu-
dents, tad nahl us kahdeem 266 studenteem
weena goda alga. Bet pee Latweeschu korpo-
razijas „Lettonia“, kurai ir ap 50 lozekteem,
nahl weena goda alga us 25 studenteem.

Schos flaitlus falikdami preeksch eewehro-
schanas, mehs negribam ne isteikt kahdu pah-
meschonu zitu tautibu studenteem, nedz Latwee-
schus daudsinat. Bet muhsu nodoms tilai iraid,
zaur scheem flaitkeem peerahdit, ka pawisam
nedibinatas ir bailes, ka zaur korporazijas dibi-
naschonu un korporazijas dsihwi Latweeschu stu-
denti tiks atrauti nopeetnai mahzischanei un ee-
wilkti par dauds studentu jautra, besbehdiga dsih-

wu. Kad muhsu jaundibinata korporazija tai
laika, tur wisi winas spehki tifa aishnemi zaur
dibinaschanas darbeem, jaw spehja usrahdit us
diweem lozekteem, kas ar goda algu apbalwoti,
tad gan waram drofcha ustiziba us winu ska-
titees. Tas gars, kas tur tagad walda, ir kreetns,
wefels un spehzigs. (B.)

Rewelē weens no tureenes pilsehtas domes
lozekteem eesneedstis Kachanowa komisijai Peter-
burga paschu rakstu par truhkumeem jaunds
pilsehtu likums. Komisijas presidents to pee-
nehmis ar leelu pateizibu. Raksta fastahditajs
leekot preekscha schahdas pahrgrosijumus:

1) Taisnahs zelschanas weeta eewest pastarpi-
natu zelschonu pee pilsehtas domneeku wehlescha-
nahm; proti domneeku zelschanas newajagot is-
darit taisni zaur zehlejeem pascheem, bet zaur
no wineem isredseteem pilnwarneekem. Tas ir
ta faprotams: wisi, lam zelschanas teesiba, is-
redsi ihpafschus pilnwarneekus, jeb „wehletajus“,
un schee tad iswehle pilsehtas domneekus. Rak-
stitajs aishahda us to, ka pateesiba ir tagad tas
jaw ta noteekot, ja domneeku zelschanas isdarot
pa leelakai dalai ihpafschas, is pilsehtas eeweh-
rojamaeem eedshiwotajeem fastahdoschahs weh-
leschanas komisijas.

2) Zelschanas isdarit ne pehz tagad pastah-
wofschahm 3 schkirahm, bet pehz ihpafschem weh-
leschanas eezirkneem.

3) Pilsehtas domes preekschschdetaja amatu
schkirt no pilsehtas waldes preekschneela amata;
t. i. dome newis pilsehtas galwai wajagot buht
par preekschschdetaju, bet kahdam ihpafchi schini
amata eewehletam domneekam. Zaur to tapfchot
nowehrstas daschas nekahrtibas, kas tagad dasch-
kahrt noteekot, ka pilsehtu likumu pahrkahpfcha-
nas, wiltibas protokolods u. t. t.

4) Pahrbalfoteem domneekem atwehlet teesibu,
greetees pee gubernas pilsehtu pahrwaldes.

5) Gubernas pilsehtu pahrwaldi pawairot
zaur 2 lihds 3 lozekteem is pilsehtu domehm.

6) Luhdsjeem atwehlet, gubernas pilsehtu
pahrwalde fawu leetu aishahwet waj pascheem,
waj zaur pilnwarneekem.

7) Gubernas-pilsehtas pilsehtas sekretara
amatu schkirt no gubernas pilsehtu pahrwaldes
darischanu wedeja amata.

Bilde, kuru Zgaunu beedribas dahwafchot
Keiseru Majestetehm kroneschanas fwehtods, ka
„Gesti Postimees“ pehz „B. W.“ tulkojuma
raksta, esot loti krahfchua un to isgatawojuschy
diwi flaweni Zgaunu mahfleneeki, profesors
Kölers un bilschu greejejs Adamsons, pirmis
bildi paschu un pehdejais rahmjus. Bilde
preekschmets esot Kristus faruna ar warisereem:
„Dodat Keisaram, kas Keisaram peeder, un Dee-
wam, kas Deewam peeder.“ Bilde esot tee-
scham brangi isdewufeshs un pawairafchot winas
meistara flawu. Bilde rahmis esot no behrsa
kola taifits un loti krahfchui isgraisits. Aug-
schaja data rahdot debesi un apalschaja eli.
Debesis warot redseht daschabus tehlus, to pulka
Kristus, lam us galwas engeli turot kroni. Abos
stuhros lidinajotees ehrgti, kas nosihmejot zil-
wezes gara wispahriko zenschans us augschu.
Bilde fahnds pa labo roku stahwot wirsengelis
Michaels, ar schlehyu pret weinu zihnidamees,
un pa kreiso roku Jorgis, ar spahnaino tschub-
flu zihnidamees. Apalscha elle esot redsami
Dantes dschis ihpafchi trihs leelee nodeweji Ju-
das, Brutus un Kasius, kuras elles reebigee
fwehri mozot. Bes tam tur esot wehl dauds
zitu elles tehlus. Engetam Michaelam wairogs
rola, us kura rakstits: „Alexandram III.
Zgaunu beedribas.“ Bilde rahmis esot

apbrīhojami krāšņus un leezinājos, ko mahl-
fleneeks spēhjos isgreest is lola. Tā tad bilde
esot flaitama pee flawenakajeem mahlfilas dar-
beem, kas buhšot par godu neween winas
meistareem, bet wifai Igaunu tautai. Kad darbs
buhšot pilnigi gatavs, tad to līfšot zaur
fotografiju pawairot un Igaunu beedribahm
peefuhitit.

Par teefas reformu Seemet-Wakar-Areewija
Areewu awise „Now. Wrem.“ pasneeds fchahdu
rakstu: „Behz daschahm sinahm 10. dezembri
Wisaugstaki apstiprinats walsts padomes spree-
dums, eewest Wilnas, Kaunas, Grodnas, Min-
klas, Mogitewas un Witebflas gubernas 1883.
gada pehdejā zetorkni wispahrigās teesu eestah-
des pehz likuma no 20. nowembra 1864 un
Wisaugstaki apstiprinatā walsts padomes spree-
duma no 19. junija 1877 par minētā likuma
pilnigu eewešchanu 9 reetruma gubernās. Schis
solis, kas nospreests 5 gadus atpakaļ un jaw
isdarits Kijewas, Wolinijas un Podolijas gu-
bernās, lihds fchim preelšch Seemet-Wakara-
Areewijas tika atlikts pa leelakai daļai naudas
jantajuma deht, jo preelšch reformas eewešcha-
nas wajadstigs is gadus pawairot isdoschanas
preelšch teesu eestahdehm ar 6—700,000 rbl.
Schim brihšcham, neluhkojotees us grubto finanžu
buhšchanu, fchis fchlehrslis neteel eeraudstis par
eewehrojumu, un tē atkal reij parahdijusehs
muhfu tagadejās finanžu waldehs fapratiga wis-
pahriga wajadstibu apkeršana, kas nebihstahs
no upureem tur, kur teem wajag atnest labus
augtus. Un fchē war paredset, ka pahri simts
tuhstojochu rublu isdoschana atmafasees walstei
ar procentu prozenteem. Teefas reformas eewe-
šchana seemet-wakara gubernās eeraugama par
fwehtigu foli preelšch tureenes eedshwotaju lee-
lakā pulka, netik fainneežibas un tikumibas, bet
ari politikas sinā, jo nesklaitot jauno teesu
likumu pahrakas ihpafschibas par wezo kahrtibu,
fchi reforma ari stiprinahs faiti starp Balt-Areewi-
ju un Leetawu ar zitu Areewiju un peemak-
fajeens is walsts lahdes preelšch teesu eestahdehm
ar laiku tiks atlihdšinats zaur taupijumeem pee
isdoschanahm preelšch politikas ustraudstibas.
Seemet-wakara gubernās jaunās teesu eestahdes,
kas leelajam eedshwotaju pulkam dob dalibu
pee teefas spreeschanas (zaur swehrinato teesu),
pehz muhsu domahm dauds palihdsehs pee tautas
labakas andšinaschanas, jo nekur zitur wifā
Areewija, isnemot warbuh Baltijas gubernas,
naw atrodama til leela aristokratiskū domu pah-
waldiba us weenas pufes un leela lauschu pulka
pasemota buhšchana us otras pufes. Jaunās
teefas swarigakā ihpafschiba buhs, ka fchi teefa
us wifseem laudim flatahs tā us pilfoneem ar
weenadahm teefbahm un atļauj semneela balfei
un sirds apšinat tahdu pat swaru, tā augstmanu
spreedumam, kuri lepojahs ar sawahm labalahm
astnim un augstu fadsihwes stahwolli.

Bats no fewis faprotams, ka Seemet-Wa-
kara-Areewijas sawadibas, kas dibinajahs pa
daļai us semes wehsturisko pagahni, pa daļai
us eedshwotaju tautibu daschadibu, newareja pa-
list bes eewehrojchanas pee jaunu teefas likumu
eewešchanas. Wisaugstaki apstiprinatā walsts
padomes spreedumā no 19. junija 1877 pee-
mineti fewischi isnehmumi is wispahrigā li-
kuma, no kureem wispahrigee tee, kas sihmejahs
us swehrinato listes fastahdischānu. Atļaujām
few, peeminet lastajeeem wiswairak eewehrojams
nosazijumus schai sinā. Tā ka semstibas eestah-
schu tur naw, tad lihds winu eewešchānai sweh-
rinato listes fastahdischāna ustijeta fewisfchahm
komisijahm, pa weenai katrā aprinkī, kas fastah-

dahs is aprinka meera-teefnescheem, ustraugu-teef-
nescheem, aprinka polizijas preelšchneela un pil-
fehstas polizijmeistara, kur tahds atrodahs, sem
aprinka muishneeku preelšchneela wadischānas.
Schis komisijas wehl teel papilditas ar 2 lo-
zektēem is semes ihpafschneeku pulka, kas eezetami
no gubernatora, un ar pilfehstu galwū tur, kur
jaunee pilfehstu likumi eewesti. Tahs no ap-
rinkā komisijahm fastahditahs wispahrigahs sweh-
rinato listes teel eefneegtas preelšch pahraudsti-
schānas fewisfchāni gubernas komisijai, kas fa-
stahdahs is gubernatora, ka preelšchfehdetaja, is
gubernas muishneeku preelšchneela, is apgabala
teefas (окружный судъ) un meera-teefneschu
fa-eima preelšchfehdetajeem un is apgabala tee-
fas profurora. Gubernas komisijai peeder tee-
fiba, isdsehst is swehrinato listes bes zehlonu pee-
minechānas katru personu, kas gubernas komisijai
neleekahs deriga preelšch swehrinatā amata. Komi-
sijas spreedumi teel taisiti ar balfu wairakumu
un par wineem newar tahlak fuhdset. Tahda
pat kahrtiba pastahw, kad is wispahrigahs sweh-
rinato listes preelšch sinama teesu fehdeschānu
laimeta isredsami 30 kahrtigee swehrinatee un
6 kandidati. Wifī fchee isnehmumi azim redsot
bijuschi wajadstigi politiskū zehlonu deht, lai
teefa tiktū isfargata no tahdeem weetigeem spēh-
keem, kas zaur sawahm fewisfchahm partijas
juhthahm preelšch teefas nederigi. Tahlak is-
nehmums atrodahs nosazijums par Schihdeem,
kuru flaits til pat wispahrigā swehrinato li-
stē, tā ari kahrtigā swehrinato pulkā nedrihst
buht leelaks par sinamu nosazitu datu, pee lam
wehl nosazits, ka par swehrinato preelšchneeku
eezetams til kristigs zilweks. Schihdu daliba
pee swehrinato teefas pawisam neteel peelaišta
tahdās prawās, kurās jafpreech par nosēegumeem
pret tizibu waj basnizas kahrtibu.

No ziteem reformas nosazijumeem preelšch
augšchminetahm 6 reetruma gubernahm peemi-
nami wehl fchahdi. Preelšch fchim gubernahm
teel dibinats 2 teesu palatas: weena Witnas
pilhētā, pee kuras peederehs Witnas, Kaunas,
Grodnas un Minklas gubernas, — otra Smo-
lenklas pilfehētā, pee kuras peederehs Witebflas,
Mogitewas un Kalugas gubernas. (Lihds fchim
Smolenskā nebij teefas palatas, bet Smolen-
klas un Kalugas gubernas bij peefklaititas pee
Maslawas teefas palata apgabala.) Meera
teesu eestahdes minētās 6 reetruma gubernās
paleek us ta pascha zaur pagaida likumu no
23. aprila 1874 nodibinatā pamata bes lah-
deem pahrgrosijumeem.

Maslawa. Schi gada stingra seema jaw
daschus upurus prastjuse. Gandrihs ne pilnas
nedelas laikā Maslawas aptahrtne nosaluschi
fehchi zilweki. Deemsehhl peedferschānahs tē bij
wainiga, proti eedsehruschees semneeki gahja mah-
jās us fawu zeemu, bet eedami nolihda no
zela, eestriga fneegā un tur beigās apfnaudahs,
tā ka otrā deenā winus atrada nosaluschus.
Kahdi Maslawas fuhrmani schinis deenās lahdu
no faweem beedreem, fuhrmani Mirowu pehru-
fchi, tapehz ka Mirows bija apwainots, ka
winfch lahdam zitam fuhrmanim eemauktus no-
sadsis. Behrschāna bija til stipra, ka Mirowam
wairak ribū eelaustas un mas zeribas, ka winfch
paliks dsiwotajs. Sakautais Mirows nodots
flimnizā.

Us Nikolaja dselszjela, 2 werstes no Tschu-
dowa stanzijas, 9. dezembri plkst 4½ no rihta,
pee stipras miglas, faduhrāhs pafaschiru brau-
zeens ar preschu brauzeenu, pee lam abas lo-
komotiwās tika fadragatas un apgahsahs, katra
us fawu pufi; ari 5 preschu wagoni fadragati;

no pafaschiru wagoneem turpretim par laimi
neweens. Isbihjuscheem pafaschireem auktumā
nebija ilgi jafalst; jo drihst eeradahs furmani is
Tschudowas un tos pahrweda us stanziju, no
kureenes tee tad plkst. 10 pehz dselszjela fa-
taisfchānas, wareja jaw atkal tahlak braukt.
Pee nelaimes esot wainigs stanzijas preelšchneeks,
kas atlahwis pafaschiru brauzeenam nobraukt,
eekam bij sinā dabuta par pretischu brauzeena
nogreeschānos us blakus fleedehm.

Kursta: Gubernators, semstibas fapulzi at-
klahdams, fīroja, ka zaur wahju labibas no-
augumu un krusu, pee tagadejā pelnas truh-
luma, laudim preelšch pahrtikas buhšot waja-
dsigs 971,000 tschetwertu labibas; fehklai esot
320,000 tschetwertu.

Warschawa. Tur useeta leela tulles blehdiba.
Weens no leelakeem wihna tirgotajeem, kas is
ahrschemh nehma loti dauds wihnu un lihds tul-
les famalfaschānai to lika usglabat fewisfchā
pagrabā, fawa pagraba durwis tā bij eerihlojā,
ka winas wareja atwehrt ar wifu tulles wal-
des uslikto sehgeli. Zaur to sinams is pagraba
wareja isnemt wihnus bes tulles. Schi bleh-
diba esot strahdata zaurus 30 gadus, zaur ko
kronim zehlfsehs lihds 50,000 rbl. leela slahde.

Ahrseemes sinas.

Politikas pahrsflats. Isgabjuschā numurā
fīrojam, ka grafs Herberts Bismarks (fīrsta
Bismarka dehts) nobrauja us Wihni lahdas
swarigās politikas darischānas. Lai gan par
fchihm darischānahm nelas fihlati naw tizis fi-
nams, tomehr ahrseemes politikas wihri domā,
ka grafa Bismarka aishrauffchāna us Wihni
notikufe, lai pastahwofcho politikas nolihgumu
starp Bahziju un Austriju nostiprinatu. Mine-
tais politikas nolihgums, tā awises sino, ari
wehl pastahwot jo projam us drofchahm lahjahm.

Kā lastajeeem sinams, tad zaur Pruhfchu-Fran-
tschu karu Bahzija eeguhwa no Franzijas diwi
pawalstes „Lotringu un Elfasu,” kas fenal bija
Bahju pawalstes, un pa to laiku, lamehr pee-
dereja pee Franzijas, pa leelakai daļai bija pee-
nehmuschas Frantschu walodu. Tagad, kur schis
pawalstes atkal nahlfuschas sem Bahzijas wal-
dibas, tā zil eespehdama ranga tur eewest Bahju
walodu. Kahda Anglu awise no Elfas un
Lotringas dabujuse sinu, ka ar fcho walstju
pahrwahzofchānu, lai gan lehnām, tomehr ar-
weenu eetot us preelšch. Tā par peemehru
jaw daschās basnizās fahlot Bahju walodā tu-
ret spredikus. Kad schinis pawalstes eesahla
pahrwahzofchānu, tad daschi bagati muishchūri,
kas negribeja liktees pahrwahzotees, atstahja
fawu dsimteni, aiseedami us Franziju, kur wim
us dsihwi nometahs. Daschās apgabals, kur
laudis preelšch 10 gadeem tikai runajuschū Fran-
zuschū walodu, tagad jaw par pufei runajot
Bahju walodu. Schahdahm sinahm newar til
weegli tizet, jo tauta defmit gadu laikā newar
fwefchu walodu til tahki eemahzitees, ka pufe
no wifas tautas jaw fwefcho walodu mahl ru-
nat, ja wina preelšch tam fcho walodu naw
fapratufe.

Kā Austreeschu awises sino, tad Bosnija, kur
no ta laika, ka Bosnija un Herzegowina nahja
sem Austrijas pahrwaldibas, wijadi nemeeri un
jukas notilahs, tagad pilniga kahrtiba un me-
riba eestahjusehs, nemeeri beidsamā laikā nekur
naw pamaniti. Par fchahdu meeribu un kahrti-
ibu wiswairak japateizahs Muhamedanu istu-
reschānai. Pa nemeera laikeem dauds Muha-
medanu atstahja Bosniju un aishwahs us Tur-

ziju, bet tagad šķee ir atpakaļ nahlufchi us Bof-niju un tur meerigi dšhwo.

Par Spaniju runajot jafaka, la Sagasta weetneeku fapuzē isflaidrojās, la wīnšch tizibas bīhwiabā eewefchanu Spanijā nekad ne-aīstāb-wefchot. Drihs pehz tam pahwestis isflaida rakstu, kurā tas isflaidroja, la Spanijas bīflapeem ja-eewehro, la basnizās leeta naw japahrmaina ar Don Karlofa leetu. Šchis pahwesta isflaidrojums ir Sagastas isflaidrojumam par pretifwaru. Šchini rakstā pahwestis isflaidro, la basnizās stahwoļkis ne-attauj, la garīdsneeki ar politiku nodarbojās. Tahlak isflaidrodams pahwestis fawā rakstā fala, la daschi neprotot isšchirt tizibas leetas no politikas leetahm un politikas preteneekus turot par tizibas preteneekem. Tahdā sinā wajagot stingri isšchirt tizibas leetas no politikas leetahm. Politikas leetas, us walstis buhšchanu sīhmejotees, gan esot deef-gan swarīgās, tomehr tizibas leetas esot swarīgākas un politikas deht newarot basnizu apflahdet.

Par Schweizes bīhwmalstiju fabeedribas preefšchneeku us nahlofcho gadu eezelts Luis Riščonē. Par wina dšhwiab gahumu lafam awīfēs fchahdas sinās. Wīnšch peedsima Anglijā 1834. gadā, kur wina tehws to laiku usturejās, bet pehz ne dauds gadeem no Anglijas greesahs atpakaļ us Schweizi, fawu dšhmiteni. Ar fawu tehwu atpakaļ us Schweizi pahrnahzīs, Luis Riščonē eestahjās gimnastijā un to zauri isgahzīs, mahzījās teefas sinaschanas. 1858. gadā wīnšch nolika eefamēni par adwokatū un tad us Franziju un Angliju, kur wīnšch teefas sinaschanas tahlak mahzījās. Kad tur wajadstīgās sinaschanas bija eeguwiš, tad wīnšch nahza us Schweizi atpakaļ, un Laušanē nometās par adwokatū. 1863. gadā wīnšch tika eezelts par walstiju fabeedribas padomes lozekli. 1873. gadā wīnšch tika eezelts par waldbibas presidentu. Tas buhtu, ihsumā fanemts, Riščonē dšhwiab gahums.

Par Franziju runajot wispīrīs japeemin Gambeta. Rā awīschu lastitajeem sinams, tad Gambeta jaw kahdu laiku stipri fāstīmīs. Tagad par wina flimibu nahl fchahdas sinās: 11. dezembri wina flimiba (sarnu fakaičhana), las bija atlaudufehs, fanehmahs leelakā stiprumā un flimneekam bij tahdas fahpes ja-iszeefsch, la wīnšch no pahreleekahm fahpehm pagihba un gihbonis wairaf nēla 40 minutes pastahweja. Kahdu azumieklī ahstēs jaw domaja, la wifa palihdšiba buhs welka, bet flimneeks til tahlu atpubtahs la zeribas radufchahs us iswefefofchanu.

Kardinals Donē, Bordo pilsehtas erzibīflaps, fchinis deenās nomiris, wezumu no 87 gadeem peedsīhwodams.

Egipte. Sueza kanala jautajuma deht laifam janwari fanahs leelwalstiju konferenze. Anglija til wehl grib eepreefšch panahkt galigu weenoschanos ar Franziju, un tad list wīfu leetu preefšchā leelwalstim apstīprinaschanas pehz. Tā la Anglija pehdejā laikā atrahwufehs no Bahzijas un Austrijas un usmeklejuše Franzijas un Kreewijas draudšibu, tad paredsams, la Anglijas preefšchlikums isees zauri, jo swarīgākas balstis fchāi jautajumā pehz Anglijas ir Kreewijai un Franzijai. Waj konferenze pastahwehs til is leelwalstīhm jeb waj pee tahs peedālfīees wehl kahdas zitas walstīs, naw drofchi sinams. Diwas masakas walstīs, Spanija un Hollande, kurahm fawu koloniju deht pee Sueza kanala stipra intrese, ari wehletos peedālfīees pee konferenzes, un esot fchāi

sinā jaw spehrufchās solus. Laikam wīnās ari tils peelaistās, til warbuht ne paschā pirmajā fehdefchanā, bet drufku wehlat, lai ne-issustu starpība starp leelwalstim un masajahm walstim.

Luhgums no Antropologijas beedribas Maflawā.

Behdejos 10-15 gaddis sinatneeki jaw labi dauds pastrahdajufchi. Kreewijas leedsīhwotajus no meefīgās (sīstīlas) pufes pehtidami, tahs tautas antropologiski isbībinādami, las fēnds laifdōs mitufchās Kreewijā un las wehl tagad fchē peemiht. Kreewijas sinatneeki: Behrs, Malijews, Stieda, Mailows, Iwanowfks, Landzerts, Metfchnilows, Bogdanows un dauds ziti swarigeem, sinatnīfleem darbeem eepafīstīnājufchi mahzīto pasauli tīllab ar jo wairaf eewehrojameem fenlaidu Kreewijas tihpeem un tautahm, tā ari ar tautahm un lauschu tihpehm, las wehl tagad dšhwo muhfu tehwiā, — tā par peem. ar seneem Sziiteem jeb Skīseem, ar wezajeem Nomgorodas un Rijewas Slahweem, ar eedsīhwoneekem, las Kreewijā mitufchi wīfufenakā atmenu laifmetā, ar Leel-Kreeweem un Mas-Kreeweem no weenpadfmitā lihds astonpadfmitam gadu sīnteneem un pehdigi ar Kreewijas eemīhtneekem muhfu deenās. Scheem faweem swarigeem, nopeetneem darbeem Kreewijas sinatneeki isflīhdinājufchi to miglu, ar kuru muhfu semi un laudīs apfēdā ne-Kreewu mahzības (teorijas) un kuru nepēhja isgāisīnat pat Kreewijas etnografu un wehsturneeku puhlini. Balodas, eeraschās, fadsīhwes likumi un eestahdes mehds daschlahrt pahrgrosītees laudīs weegli un ahtri, ihpafchi ja fadurahs kopā diwi tautas, no kurahm weena glihtaki fadsīhwo (wairaf žiwilīseta), nēla ta otra; pee tam beefcht un stipri fājazahs pee tautahm etnografīslahs un walodas sīhmes, zaur to pehtitajeem zelahs leeli grahtumi. Turpreti žilwēla meefīgā (sīstīlā) pufe dauds gruhtaki fajuht jeb iswīrfchahs: pee behrneem, las zelahs no wezakeem is daschadāhm tautahm, nēkad neredis meefīgā sinā julas no tehwi un mahtes tautīslahm ihpafchībahm: lahra wezaka meefīgās fawadības behrēds daschadi fājazahs, bet weena otru nesudina, un pehz fchīhm weefīgahm fawadībahm un ihpafchībahm pee behrneem daschlahrt naw gruhti noteikt tehwi un mahtes pirmatnīgahs ihpafchības. Tas pats noteek tautahm janzotees: daschreīf etnografīsla grupa (lauschu pulks), las zehlfēes zaur tautu fājaulfchanos, jaw pilnīgi weenada jeb weenmulīga; bet antropologīflā sinā, t. i. meefīgo puft eewehrojot, ta tomehr daschada, it la falīkta is neweenadāhm dalahm, un fchīhs pirmatnīgahs tautības dalas jeb sīhmes, las faweenojufchahs minētā etnografīflā mīschlu grupā, war pehtījot atraft un usrahdit.

Pee tahdāhm jo swarīgahm sīstīslahm sīhmehm peeder: žilwēlu augums, azu un matu krahfa. Lihds fchīm Kreewijas sinatneeki, pahr kureem augfchām minētis, pehtīja gandrihs weenigi tilai galwu paures, pee kurahm minētās sīhmes, sīnams, naw eewehrojamas. Bet lai waretu pilnīgi un ihstēni noteikt, kahdas ihstī fchīhs sīhmes irād pa daschadeem apgabaleem mīlsu Kreewijā, — tad nepeteek ar sīntēem, nēds tuhstoscheem eewehrojumeem (falteem), bet ja-eewehro sīntu tuhstofchus un mīljonus žilwēlu.

Reīsarīflās dabas sīnatību un draugu beedribas antropologīflā nodata Maflawā jaw fen nopuhlejāhs krahht tuhstofchās sinās pahr Kreewijas eedsīhwotajeem: žil leeli tee pehz jawa auguma un kahdi teem pehz isflata jeb krahfās mati, un azis. Schahdas sinās krahjot, eeweh-

rots la augumu usfīhmet, wīslabaki der tahdōs rahditajōs jeb tahdās tabulās, kahdas fastahda muhfu rekrufschu peenemschanas kommisījas, bet azu un matu krahfu eewehrot un usfīhmet der wīfās flolās. Protams, la schahdas sinās nefakrahs, deemschehl wīfur rīktīgās, bet pat ar fcho truhzīgo materialu zitu semju (Franzijas, Bahzīsees, Italijas) sinatneeki panahlufchi daudis ko. Ari praktīflā sinā fchahds materials tas wīlderīgākais.

Preefšch leelahs Kreewīsees fchī leeta gandrihs jaw apdrofchinata: daschadu apgabalu eedsīhwotaji, beedribas lozekti, lihdsīstrahdneeki un sīnotaji, dakteri, flolotaji un ziti naw leegufchees peepalihdsēt pee wīspahrigā darba — krahht pa pilsehtahm un pagasteem wajadstīgahs sinās un eefuhitit fakrahtahs sinās antropologijas nodatā. Bes tam ari kara spehla preefšchneezība parahdījūft leelu palihdsību.

Baltijas gubernās, Latīweefchu un Igaunu semēs beedribai lihdsīschīm naw isdeweēs, atraft palihgus, las buhtu usnemufchees pabalstīt sīhmetos mehrlus un darbus. Un tomehr tilai zaur weetīgu darbību, las panahlamis fchahdōs kopdarbōs, — tas peeredfēts wīfās semēs, kur ween strahdā wīspahrigos sīnības darbus.

Žilwēlu augumu ismehrit un krahjamahs sinās pahr augumu fālahrtot wīswairaf buhtu daktera darbōs, ko tee waretu ispīldīt tahdōs rahditajōs jeb tahdās tabulās, kahdas fchīni wajadšibā fastahda rekrufschu kommisījas. Pahr azu un matu krahfu waretu ihstī flolotaji palihdsīgu rokū fneegt, fawus flolenus un zītus fāfneedsamūs žilwēkus fawā apgabala fchīni sinā eewehrodami un fawus eewehrojūmus usfīhmedami pehz isflaidrojumeem peelīktā instrukzījā.

Ikkatram, kam patīktu palihdsēt pehtīt tahs meefīgās (sīstīlas) fawadības, las eedsīntas Baltijas eemīhtneekem, Maflawas Reīsarīflā beedriba un antropologijas nodata fawā laikā parahdīhs fawu pilnīgu pateizību. Las wehletos dabūt kahdus isflaidrojūmus minētā leetā waj tabulās fakrahtās sinās eefuhitit, to lihdsī isdarīt sem fchahdas adrejes: Москва, Зоологическїи садъ. Секретарю Антропологическаго Отдѣла Общества Любителей Естествознанїя, Константину Николаевичу Ивову.

Instrukzija, la sinās par matu un azu krahfu krahjamas. — Schahdas sinās wīswairaf gaidamas no flolotajeem, kureem deretu eewehrot un usfīhmet fawu flolenu — tīllab puifenu, la meitenu — ihpafchības fchīni sinā.

Preefšchīhmīga tabula jeb rahditajōs ar sīnahm pahr matu un azu krahfu no flolās behrneem tahdā un tahdā flolā (guberna, aprīnkis, draudse, pagasts jeb walstis).

A. Puifeni (meitenes):

№	Gēlwe.	Tautība.	Matu krahfa.					Azu krahfa.					Krahft.		
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		6	7
1	9	Latw.		+											
2	12	Igaun.				+									
3	13	Bahz.	+									+			

Pehdīgā fleja tabulā (lahrta) peelīkta tilai preefšch pilsehtas flolahm, kurās apmeklē daschadu lauschu behrni (pilsēhtneeki, semneeki, mīschneeki u. ž.)

Preefšch matu krahfās peegas flejas:

- 1) Gaischi dseltēni mati, t. i. mati, las isflatahs la lini waj falmi.
- 2) Gaischi bruhni mati.
- 3) Tumschi bruhni mati.
- 4) Melni mati.
- 5) Sarkani mati.

Preefch azu krahfas septinas flejas :

- 1) Azs, (i. i. azs ripina jeb arloks ap sibli, Jris,) wiszaur peleka waj itiu gaischi sila.
- 2) Azs (i. ir azs aploks ap sibli) sila.
- 3) Azs peleka waj sila, bet silums krahfots dselteneem waj bruhneem starineem jeb strihpinahm, kas wellahs kahdu gabalinu no azs sibles („redsofles,” pupilles) fahlot, sibles aploka ahrigas malas nefasneegdamas. Tahda azs, kad us to flatahs, pat ne wairaf la 1—1½ foku attahlumä isleekahs gaischi bruhna. Tapeh3 azis ja-ustukto tuwumä, usmanigi un deenas laika, peez gaismas, kauschu ne wisai afas gaismas.

- 4) Bruhna azs, t. i. starini jeb strihpinas tahdi paschi, la nupat mineta azi, tilai schee strihpini peepilda wifu sibles aploku, ta la nelur neredi nekahda siluma waj pelekuma.
- 5) Melna azs; azu melnumä zelahs zaur to, la melnabs strihpini jeb starini loti beesi kopä wellahs pa azu sibles aploku no paschas sibles fahlot us malahm.
- 6) Getahlu kuhfojot sata azs; tuwu apluhfojot, tahdas azs sibles aploks silgans, pa kuru wellahs pareti, dselteni pahsi starini. Schahdas azs loti usmanigi ja-apluhfo, lai tahs negaditos newilot pahrmaint ar nahkofchä schkita minamahm.
- 7) Azis, kas tillab tahlu ta tuwu apflatahs isflatahs salas. Schahdas azis ne til ween ta isleekahs salas, bet usmanigi eewehrotas, teefcham salas. Wehl newar ihsti noteikt, waj tahdas pawifam salas azis jel mas istaid, un tadeht azis, kas isflatahs salas, loti usmanigi ja-eewehro.

Ka redsam is augfcham eefihmetahs tabulas, sinas par skolenu waj zitu kauschu azim un mateem fastahdamas tahda kahrtä. Ja eewehrojiamam zilwekam dselteni mati (otra schkita no peezahm) un silas azis (otra schkita no septinahm), tad ja-eesihme eepreefch fastahdita tabulä pret eewehrota zilweka wezuma flaitla un wina tautibas — krustinsch otra matu krahfas fleja un otrs krustinsch otra azu krahfas fleja, — la tas redsamä pee Nr. 1 muhfu preefchschiniga tabulä. Otram numuram (Nr. 2) tabulä, Zganin, „12 gadus wezam,” ir melni mati (4-tä schkita). Trescham numuram (Nr. 3) par peemehru — balti jeb gaischi mati un bruhnas azis.

Wielabaki preefch katras flolas fastahdit sewischku tabulu — sawu preefch puiseneem un sawu preefch meitenehm.

Pee sihm ejums. Zilweku ar neweenadahm azim (weena azs p. peem. sila un otra waj nu wiszaur, jeb tilai pa pufei bruhna) un neweenadeem mateem (gaischs matu flupfnis p. peem. melnu matu pullä) jausneem sawrup.

Sinas, ihpafchi pahr matu un azu krahfu, to no Latweefcheem schi isluhdsahs Keisarijlas dabas sinibu draugu beedribas antropologias nodata, buhtu gon, zil ween spehjams, krahjamas un sem peelittas adrefes us Maslawu fuh-tamas un no darbigem tauteefcheem, ihpafchi no muhfu tschalleem skolotajeem. Skolotajam wismasal sawus skolenus azu un matu sinä eewehrot un schahdas sinas isluhgtä wihse fastahdit un eefuhstit, pateesi nemalfahs dands laika un puhlinu, bet sinatibai fakrahtais materials buhs loti wehrt. Darbigee tauteefchi etnografikas sinas nenokufusch fahdami un man laipni peefuhtidami pasrahdajusch jaw tahdu tautas un sinibas darbu, kas eewehrots no dascheem flaweneem sinatneekem Kreewija. Antropologiska beedriba Maslawä, kas ari mineto kreetno tauteefchu palihdsibu eewehrojusi, luhdsa mani,

lai tulkojot latwifli scho rakstu un lai luhdsot Latweefchu laikrakstus to laipni nodrutat. Es to schi labprahit isdaru, labi sinadams, ka numä loti der wifadi palihdsit teem sinatneekem, kas tilai pateefibai lalpodami, zenschahs pamafigi pehtit muhfu tautu, smalki eewehrot un isdibinat muhfu tautas ihpafchibas un sawadibas; muhfu pagatni un tagadni. No sinibas un pateefibas zelahs muhscham tilai labs ween.

Fr. Brihwsemneeks.

**Kreewu zelotaja un dabas pehtitaja
Misklucho Maslaja preefchschinigi
Peterburgä oktobri 1882.**

(States Nr. 50.)

Otreis Jaun-Gwinejä nonahjis, netiku tildauds no drufcha mozits, ta pirmo reisi un wareju tamdeht dands wairaf nodarbotees, ta jaw faziju, ar etnologias ispehtijumeem, pee lam ari dandschabrt nodarbojos ar anatomiju. Bet es domaju, ka manim jo wairaf peenahlahs nodarbotees ar eedfihwotaju dschwiji jo tuwaki eepasihtees. Es winus atradu us wiesemako attihstibas stahwolli: metalus wini pawifam nepasina un wisi wina erotfchi un darba leetas bija isstrahdata is almina, kola un kaula. Wini pat neprata uguni few eegahdatees. Naw ko schaubitees, ta schahda fewischka dschwije no itweena dabas-stahstu sarakstitaja buhtu eewehrota tapusi. Bet zeru, ta schis attihstibas stahwolli pee Maslaja juhrmalas eedfihwotajeem pahrmainitees un warubht jaw pahrmaintitees no manas usturefchanahs laika stary wineem. Ta wini tapa stary ziteem no manis eepasihstinati ar dselles isleekafchanu; dands eedomas stahdijahs par scho metalu preefch wina gara azim. Behz laiteem waretu gaditees, ar andeles attihstibu Klufä juhra, kad Maslaja juhrmalas eedfihwotaji wairaf fatiktu ar zitahm tautibahm, tad wina fewischka meschonu dschwije pawifam beigtos; bet ar to ari beigtos pa leelalai dafai sinatnibas interese, kura meschonus grib ispehtit wina eerasä dschwies kahrtä.

Es waru pateesi pateitees eedfimeem, ka tee man ustigibu dahwajusch, jo man bija eepeljams par manu otreisejo usturefchanahs laiku stary wineem, eepasihtees ar wina loti interefantahm eeraschahm, kashahm, behrehm u. t. pr. — Eedfimee sawus mironus ne-aprof, bet lauj teem buhdä fatruhdet. Kad zilweks miris, tad wina atdsijuschahs meefas noleel sehdu, behz tam lihki appin ar kofusa palmas lapahm, kas tad la kurwis isflatahs, kura tuwumä nomirschä fewwai uguns jakur 2 lihds 3 nedetahm, lameht lihki pawifam isfaltie. Loti rets atgadijums ir, kad lihki top aprakts un atgadahs tilai tad, kad laut kahds wezits pahrdfihwo wifus sawas fewwas un behrnus, ta la nelahds negadahs, kurfch uguni pee wina lihka buhtu kuhris. Tas ari atgadijahs pee mana weza pasihstama Made-Boro, kurfch tika sawas buhdas preefchä aprakts. Behrnu lihki top palarinati sem buhdas junta.

Es jaw peemineju, ka Papuai neprata few uguni eegahdatees, un kad es winus par to jautaju, tad tee teefcham manu jautajeenu neuprata un atrada to par smeekligu. Wini fazija, kad weenam uguns isdseest, tad ta atrodahs pee otra; kad wifa fahdschä naw, tad ta atraditees zita. Papuai man fazija, ka wina tehwi un weztehwi stahfijusch, ka bijusch laiki, kur uguni nemas nepasimusch un ehdufchi wifu, kas gaditees jehlu, un ka tad iszhufees mutes-flimiba, kura wehl lihds schim laikam atmina stahw. 1877. gada nowembra mehnesi, kad biju no-

domajis greeftees atpakat us Singaporu ar kahdu tur peepeschi eerasdamos Anglu twaikoni, pawehleju pawehst wifas fahdschäs, lai is katras fahdschäs pee manim atnahktu diwi wihreefchi wifu wezalais un wifu jaunakais. Atnahza de wairaf zilweku is katras fahdschäs, ta la man buhdä no leela kauschu pulla tapa pawifam eeflehgtä. Kad wisi kahrtigi ap mani bij nostahjuschees, es wineem faziju, ka es winus atstahfchu un warubht til drihfi wairs ne-atnahfchu. Wini loti noscheloja manu aijzetofchanu un fahka man sawu nepatiffchanu pret schahdu manu nodomu israhdit. Behz tam wineem isflaidroju, ka warubht, ka ziti zilweki tahbi pat balti, kahds es, ar tahdeem pat mateem un tahda pat apgebrä pee wineem atbrauks ar tahdeem pat fugeem, ar kahdu es atbrauzu, un wifada sinä buhs lihdsigi Maslajam. Es eefstiju par peenahlumu, scho meschonus peefstaiti pee schahdas zilweku schkiras, kura lihds schim laikam ir Klufahs juhras salu behdigu buhschahm leezineeki. Wehl lihds schim laikam dsen tur ta faultee „kidnaping“ (wehrgu kufschotari) sawu weilalu sem Anglijas, Bahrijas, Amerikas un Franzijas karogem. Es zeru, ka Jaun-Gwinejä waretu tapat atgaditees, ta us zitahm Melanestijas (Salamana, Hebrides u. z.) salahm, kur attihstiba eewehrojami gabja masumä deht wehrgu andeles. Tapeh3 es, domadams, la tel Maslaja juhrmali waretu schahdu wehrgu kufschotaju wefela fugu flote eerasftees un usfahltur sawu reebigo weilalu, es eedfimos dariju usmanigus us tam un teem isflaidroju, ka lam gan wini tahdus pat fuges, kahds mans un tahdus pat laudis, kahds Maslaja, eeraudfihbet schahdi laudis winus waretu aijwest wehro dsiba. Schi isflaidrofchanu fazehla wina stary leelu isfamifchanu un bailes un wini stipri prettojahs manai aijzetofchanai un publejahs man peerunat pee wineem palikt. Tad wehl dewu teem padomu, baltajeem nekad apbrunoti pret ne-eet, jeb tos mehginat nokaut; isflaidroju teem baltajo schaujamus riklus, falihdsinadams ar wina bultahm un schkhepeem. Dewu schahdu padomu, deht behdu un isbaitu nowehrfchanas: tiklihds kahds fugis parahdahs, tuhlin fewwas un behrnus aistraidit kalnds. Es reis winus dariju usmanigus, kahda wihse isfchirt draugus no eenaideekem. Behdigi ari fasinaju, ka wisi mani padomi usflausiti ar usmanibu un ari us to smalkako ispiditi. Behz manas aijzetofchanas bij nonahjis Maslaja juhrmalä weens Anglu twaikons is Belburnes ar selta razejeem, kura zerejusch, ka es tur usgahjis selta awotus un nodomajusch mineto juhrmali tani sinä ismeklet. Tas atgadijahs gadu behz manas aijzetofchanas. Zigahjuschä gadä fatikos Melburne ar weenu no schis eepedizijas dalibneekem, kurfch man stahstija, ka eirot atradusch manu buhdu tahda pat kahrtiba, kahda es to atstahjis, ari durwis un atflehga bijusch ne-aifahrti, bet stahdijums ap buhdu til labi usturejees, ka isflatotees la rubpigi lopts dahrs. Kad B. Egs, ari eepedizijas dalibneeks, kehrees pee atflehgas, gribedams mehginat, waj newaretu buhdä ee-eet, tad tuhlin kahds puseduzis rolu wina fagrahbis un Papuai tam zaur sihmehm isflaidrojusch, ka ta peeder Maslajam un ka winam tur nelas meflejam. Schis isflaidrojeens derejis rikdauds, la baltes fleigufchees aishegt, jo eedfimee fahkufchi pulzetees un gatawojufchees manu ihpafchumu aifargat.

Preefch B. Ega aijzetofchanas us Maslaja juhrmali man gaditees ar wina fatiktees Sidneja un pamahziju tam wahrdus un sihmes, zaur

tūreem wiņšch no eedšimteeem taptu pašhīs par Maļlaja draugu. Pehz P. pabrāulščanas no tūreenes, es no wina isfazijumeem pabrleeziņajos, ka wiņš, pat masakee maui padomi no Papuaseem tikufchi eewehroti un ispiditi. — Bagahjuščas wairaf stundas, lamehr wiņšch Papuaseem pašhīstamahs šhmes naw leetajis, neweens zilweks (t. i. eedšimtee) naw eedroščinajees fawā „pirogā“ twaiķonim tuwotees; bet tiklihdī la wiņšch šhmes rahdijis un sinamos wahrdus fauzis, lahds winam eemahziju, azumirlli wiņš pahrmainijees: šimteeem „pirogu“ dewuščees pee twaiķona un wiņš eedšimtee fahluščhi kleeht: „Maļlaj.“ P. stahdijees wineem preelščā la „Maļlaja brahlis.“ Pehz tam wini P. nowedufchi pee manas buhdas un isturejuščees pret winu loti weefnihlīgi.

Atmīna 28. nowembrim 1877. gadā.

(Pehz R. von Gramer.)

Jauno pafauli fatrizinadama kustesčanahs bija no laika kļehpija isauguši. Tumščhi kara-mahloni pamasam un nelaimi nesdami pee Ēropas ftatu rinka pazehlahs. No Austruma juh-ras lihds tāhtajeem Sibirijas ledus-lauķeem, kara-wehstis pa muhšu semehm ftrehja un bailigās paredsedamās eepraelščehjās juhtās dauds tuhktosčas firdis aīstustinaja.

Lihdsigi leeleem wehtras pluhdeem, pamasam fajuhrot, tad arweenu ahtrakti, nenoturami un nenogrosami, ftrehja un gahsahs us breejmigo besdibinu. Pehdigi pirmee leelgabalu ūchahweeni pahr flaiķstas silas Donawas krassteem atflaneja, kas to laiku neslaidra un pelehla juhrai tuwojāhs. Brihwaki kruhtis dwaščoja, meerigafi firds puļstēja. Kaulini bija ismešti, isķir-ščana tuwojāhs.

Kā wilni Kreewijas kara-pulki Rumenijas laukus appluhdinaja. Ši Maļskreewijas sahtu klajumeem un Urala plikeem kalneem, is paščas semes galwaspilsehtas un Baltijas juh-ras pee-kraštehm, is preezigas Potu kehnū pilsehtas un kupeļu bagatas Maļskawas, is Kaulasijas gra-

wahm un Krimas bagateem augļu un wiņhu dahseem fwehtas Kreewijas dehli turp gabja, lai wihrifķhīgā zihnīnā preelšč brahlu aīnim un tehwu tizibas Muhameda pušmeheņi ap-špeestu.

Zil daudsreis jaw „baltā Zara“ karotaji ne-bija isgahjuščhi Turku pahrģalwibu masinat! Zil dauds jaw Donawas wilni nebija no Kreewijas waronu aīnim fahrtojuščees! Zil dauds jaw nebija Turku dšelsķehdes ar Kreewijas so-beneem fakapatas! Arweenu un arweenu kaiminu walstu eenaids un greiffirdiba to ar leeleem un gruhsteem upureem eemantotu atfwabinaščanas darbu ispostijusčas.

Ar flaiķsto, jauko pawafaru, tura faulesštari pirmahs jaunahs sahlites skuhstija, bija tagad tumščhi kara-pehkonu padebeschi pahr Bulgarijas augligeem lihdsenumeem un eeļejahm pahr-wilkuščees.

Seemetōs un rihtōs, ūchurp un turp kara-sibeni sibinaja. Sarkanas debesīs ūchurp un turp no breefmigi degdamu zeemu atfoihduma atspihdeja. Maja jaukā puķu smarščā maiš-jahs pulwera twaiķi un ūcho smaķa. Augsti gaisōs leefmas pawehlahs, seedosčas staltas pil-sehtas pelnōs pahrwehredamas; breefmigi atfla-neja eewainotu wiħru un apšmeetu ūewu wai-manas. Kā wehšč preelšč wehtras padebe-ščus treez un mešča-ķokus krata, ka wini tšhīh-štedami un waimanadami sten un lokahs — tā kara-wehtras treez arweenu nelaimi, samaitaščanu, waimanas un lahstus. Kā ūpehzigee, wiūu lihds-raudamee juh-ras-wilni pret granitu klintim at-sīsdamees, kas teem preti stahjāhs, leelā behg-ščanā, wāreni putodami no tam atbehg, tā de-wahs ne-aīsturamā strauķē Kreewijas kara-pulki pret to zeetofni, ko „Plewnas lauwa ar stipru un drošču roķu un garu bija taišijis un ap-fargaja. Kā uhdens kalnōs dāščā weetā pu-todams leelōs dšikumā kriht, tā grima tuhktos-ščeeem Plewnas muħrus eeķarojot falaušti un nomirufchi muħhīgā meegā.

Kad ap Plewnas augštumeem leelgabali ruhja, un arweenu leelaka zihniščanahs notika, kad Turku uswareščanas „Maħ-il-Maħ fauzeeni un Kreewu saldatu nahwes waidi un waimanas ūchāsmīgās flānās zits zaur zitu maišijāhs, kad tā laika augusta deenās dšihwibas la ūwe-żes isdšija, ko neredšams wehšč nopubtis — tad apzeemoja muħšu plaščas tehwijās eedšh-wotaju firdis un mahjas zeefčanās un ūahpes, wainās un ūehelabas. Buhdinās un pilis, pee bagateem un nabageem ūchee behdu weefi zeemo-tees gabja, nebehdadami, ka wini preekus un meeru aīššina un jauķalahs dšihwes zeribas ne-ūehligi samaitaja.

Tā pehdigi uswareščanas stunda un zaur to ari Bulgarijas atfwabinaščana bij štufi. Kad ari til aīnis un nahwe wareja zeku taišit, kad ari degdamo zeemu uguns gaisķumam tas bija ja-avgaišmo — tad tā to gaisķumā brihwibas rihta gaisma auša, tad laučšanas kara-troffķnōs „brihwās“ tautas dšeesmas atflaneja. Ar to ūneegu, kas no jauna Balkanas kalnōs kufa, ar to jauno pawafaru, kas jaunu dših-wibu is kuhpedameem drupeem modinaja, ar to Dundščas eeļejas jauko rošču smaršču — nahja brihwiba, ķehdes krita un zeetumi atbarijāhs.

Plewna bija krituši. Plewnas lauwi bija Kreewijas ehrglis apšpedis. Un tā ehrgli Kreewi pa Balkanu nepahrejameem ūneega un ledus kalneem un aīšahm lidinajāhs. Wehtra bija istrakojuši.

Kā is juh-ras isķahpuši faule, pehz tumščas wehtras nakts, ūlo debesī, meerigo juhru, pla-ūcho krasu ar ūweem gaisķeem gaismas sta-reem dširdina, la wiņš til gaisķs, flaidrōs un tihrs isflatahs — tā usleħja ari, pehz behdi-gahm, bailigahm ūahpu doenam Bulgarijas ispostitai semei meera ūaulite.

(Turpmal beigums.)

Atbildošķais redaktors: Ernst Plateš.

S l u d i n a j u m i.

M. Th. Thiefs'a

Anglu

magasine,

wiswezakais

tehrauda- un dšelsšpretschu - kraħjums Rīgā,

dibinats 1810,

(Kalku- un Wall-eelu stuhri)

wisleelakais

wiūu muūikalistu

stihģu-, puħšģamo- un ūitamo - instrumentu kraħjums.

Rewolweru un piūtoķu kraħjums

leelā iswehlē no lahdeem 30 daščadeem sistemeem,

mīķna pretschu kraħjums,

tā: bešmeri, lukturi, ūwani, kraħni, pletihseri u. t. pr.,

mahjas- un kehķu-prezes,

leela amatneķu-riħķu un buħw-lectu iswehlē.

G. Schönfeldta

tehrauda- un ūiħķu-pretschu pahrdotawa

Sinder-eelā Nr. 12.

leelumā

peedahwā zaur ūcho lauģineķu kungeem wiūlabatāhs Anglu lahštās, mehģu-dahščas, seena-dahščas, tad wehl wiūlabatos

Anglu amatneķu-riħķus

preelšč ūtrodereem, turpneķeem, galdneķeem, namdareem ģimerma-neem, dreimaneem, muħrneķeem un atšlehdsneķeem. Tad wehl:

rewolwerus, piūtoķes, ūintes un wajadģigahs patrouas,

tā ari leelā iswehlē wiūoles un harmonikas pa

lehtahm zenahm.

Seemas-ūwehtkeem

medus-kuħtas leelā iswehlē, wiūadus reet-sino, ūoku-ķonseķtes un maķaronus peedah-wā

W. Kalkbrenner,

Kungu-eelā Nr. 13.

Virno ūortli maķoķu

ķastēs no 50 mahģ. pahrđob wehl pa agralo lehto ģenu

Brahli Kamarini.

Kahda muūiķa

Kownas ģubernā, 18 werstēs no Kurfemes ro-beščahm atahģu, ir sem pēnemigeeem nolihģu-meem no brihwās roķas pahrđobama. Klahģa-ķas ūinas pafneēģ barons Theodor von Drachensels, Bauffā.

Šipahrđoti

top

dahmu-manteti

no wiūahm draħģu-ūortehm taišiti, ari wateereti paleto, seħģu- un weitemu-paleto un

seħģu-apģehrbī

wiūōs leelumōs un top wehl tīlai lihģō 24. deģem-brim pa pašģitami apbriħģojami lehtahm ze-nahm pahrđoti.

Kas lihģō tam ūailam wehl ģrib lehti un labģ pirķi, tas lai pāsteidģahģ, jo tamdeģģi, la štīpri top pirķis, iswehlē paleel ar ķatru deēm maģala.

J. Hollānder,

Kalku-eelā Nr. 17, pa 1 tr. augģģā.

Sixsnigas ardeewas

iffala lara-beenasā eestabamees Nr. 17
Karl N. Zuckerberg, Jakob Rudst.

Pilschtas pahrwalde.

No Rīgas pilschtas ekonomijas pahrwaldes top wiš tee, kureem ir teloschas pahrwachauas no ekonomijas pahrwaldes fanemamas, jaur scho luhgti, lai sawus rehlinumūs ar wajasfideem apleezinajumeem laitus jaw preelch 31. dezembra 1882 preelch ismalfaschanas no pilschtas kafes ekonomijas-pahrwaldes lanteleja eefneegtu.

Rīgā, ekonomijas-pahrwalde, 14. dez. 1882.
Nr. 2876.

No Rīgas eewehtreschanas komissijas

top jaur scho sinams darits, la tee preelch 1883. gada ispatowotee nodoschanas-rullit preelch Rīgas nodoschanas malfaschamās brandes pehz 28 paragrafa tat instrulijā, buhs islitti no 17. dezembra lihds 1. janwarim 1883 if deenas, til ween fwehtbeenās ne, no plst. 9 rihtā lihds plst. 3 pehz pusdeenas, eelch eewehtreschanas-komissijas lanteleja, lura pee Rīgas galwas naudas nodoschanu pahrwaldebās atrodahs un la turpat ari fubdbības par nablama gada eewehtreschanu un luhgshanas beht pahrwehtreschanas ta no abu gildu lopmanem, tā ari no tem, pee birgeru, junstes, strahdneeku jeb deenafineeku olladehm weederigeem (pee lam weemineo beidsamu tšehtru labru lojelkeem ja-udob sawas familijas-nururs) ir ne wehlat la lihds 7. janwarim 1883. g. deht eefneegshanas fubdbību-komissijai jenedob

jaur rakstu
Rīgas eewehtreschanas komissijai.
Nr. 2975.

Pabaschu

pagasita lojelkeem tilē no pagasita wezakā januas pašs pret gadešatrigu nomafu isdolas 8. un 10. janwarim 1883. gada Keel-Wanaga mahju-wetā, Rīgā.

Pabaschu pagasita-walde, 13. dez. 1882.
Pagasita wezalais: E. Kalnta.

Maiskumeescheem,

kuri Rīgā dšbwo, teel sinois, la winu pagasita-wezalais buhs 10. un 11. janwarim 1883. g. Rīgā „Rustig“ weefnizā, kur teem no plst. 10 preelch pūde, lihds plst. 2 pehz pusd. pret flaidru aismalfaschānu

jaunas pases
ifos.

Behrui,

kuri pilschtas stolas apmekle, war dabut kosti un dhhwolli Gelfch-Rīgā leelajā Wall-eelā Nr. 13, apalschā pa labi.

Behrni

no lauleem, las Rīgā stolas apmekle, atrod lehtu ufnemshānu un ugnu dšbwo stolas barbās piif. leelajā Smilchju-eelā Nr. 15 pa 1 1/2 tr. augstu.

Meldermeisteru fungcem.

top jaur scho pasināis, la gadešatriga amata-sapuzte buhs 10. janwarim plst. 10 preelch. sw. Jahna gildes nomā un lihds ar to tapse fwineti atraitnu- un behru-lahdes dibināschafwehtli.

Pehz darishānu beigshanas buhs Balle un ari fwechū war jaur beedreem eeweht. Meldern-omata preelchneeziba.

Behsis.

Woris Peteršona suhra bodē, Kluba namā pee „selta swareem“ peentem apstellejumūs uf „Wahjas Weefi“ uf 1883. gadu.

Malfa uf 1 gadu beif peelituma 1 rubl. 50 kap. 1 ar 2 „25“

Ipdališchāna tublit pehz pirmahs pafes at-nablshanas. Ari peentem apstellejumūs uf wišcem ziteem Rīgas Latweeschu laif-raksteem. Turpat ari pahrubdu Laifa-grahmatu, Widswemes un Lantās kalendri uf 1883 pa 10 kap. gab., tad 10 gab. uf reis nem, tad 9 kap. gab. Uf fwehtkeem peedahwaju frischu Rīgas sauso r-ugu is Wolfshmidta fabrikas, seemas-fwehtku fweztres, tā ari wijas žitas bodes-prezes pa wilehtalohm zenahm top aprēhkinatas.

Mehbektu-magasine.

Zaunas un leetotas mehbetes top lehti pahrdotas Gelfch-Rīgā leelajā Kaleju-eelā Nr. 44a.

Bilards

top pahrdotis leelajā Minz-eelā Nr. 5, pa 1 tr. augschā.

No jensures atwehletis. Rīgā, 17. dezembri 1882.

Drukats un dabujams pee bilchju- un grahmatu-drulataja un burtu-lehjeja Ernsti Plates. Rīgā pee Petera bāsnizās.

„Arajs“

semkopibas un politiskas laifaraksts,

las sawas pastahweschanas ihfā laifā jaw ispelnijees labu pulzinu zeenitaju, isnahks ari nahkoschā 1883. gadā, weenreis nebekā, pusotras lotfnes uf glihta papihra. Rā pagahjuschā laifā, tā ari uf preelchju „Arajs“ saweem raksteeneem par semkopibu un dabas sinibu, kreetnatas sapraschanas deht, tur wajasfids, peesprauidih nobildejumūs, gabdahs par wispahrigo gara baribu, dāschadahm sinahm is wijas pasaulēs malahm, janteem stahsteem, ufturehs alāsch atwehtru sawu „jautajumu kastiti“, wehtihš par preelchju zenahm u. ž., — ar wahrdu fakot, usnems wišu, las ween til warehs pelnit laftajū labpatišchānu. „Arajs“ malfahs:

par gadu 1 rubl. 50 kap.; ar peesuhštishānu 2 rub.

„pufgadu — „ 75 „ „ „ „ „ 1 „

Apstelleschānas, personigi waj jaur wehtstulehm, fanem:

Rīgā: Mūllera druksatawā, pee Herder plātschā Nr. 2; Jelgawā: Besthorna un Lukas grahmatu bodēs; Ruldigā: Besthorna grahm. bodē; Reepajā: pee Strupp un Reiken fungcem; Zehsis: pee A. Blahmsch t.; Walfā: E. Rudolf grahm. bodē; Walmeerā: pee E. G. Trey t. Ipdeweji. 2

Labas tehjas- nu kafijas- maschines
wišds leelumūs, flāstis bronzas un tom bāsa lukturns saunūs safonūs, tā ari wišadus wata un mifina lehta-trautūs peedahwā ihsti lehti

W. Peteršohn,
wara-kaleju meistars,
leelā Minz-eelā Nr. 6.

!Mufikas rihtli!

tā: leelbāses, pusbāses, wijoles, ņhelos, un wijoles no 1/4, 3/4, 1/2, 1/4 leelumā, armonikas un Konzertinas no pusotra lihds 50 r. gabalā un aridsan tahdas ar ņhehtligu balē un monofardas ar weenu sihgū, geldigi preelch garigu dseesmu dseedaschanas, wehja folkles, žihtares jeb zimboles, gitaras, Klarnetes, flaites jeb siabules, posjunas, tubas, trompetes, Komet ā pifonu aktes un pasaragi, tā aridsan weht bogeni preelch bāsehm, pusbāsehm un wijolehm, bogenu fari, ištēnas Itālijas un tabs wislabatahs Wahjsemes seidas preelch bāsehm, pusbāsehm, wijolehm, gitarehm un žihtarehm, sihda kwintes un wijas žitadas leetas preelch mufikas kopschanas un darbeem teel pilnā Krahjumā turetās un par mehreenu zenu jeb malfū pahrdotas tā

weenteesigā wifuwēzakā un gruntigā

I. Englishchu Redlich Basars magasinē.

Seemas-fwehtkeem dahwanas!

Mufes, krahgas, boā, baretu, ischuhstu-boā ihpafchi wijās lafcholu-sortēs, garnituras preelch behneem glihtēs isstrahdajumūs,

fungu- un dahmu-laschokus

gatawūs tā ari pehz mehra, besazes preelch manteleem, tā ari lafcholu-oderi pa loti lehtahm zenahm, fungu un sehnu zepures peedahwā

E. Hansen,

Nr. 9, Gelfch-Rīgā, Jaun-eelā Nr. 9.

Martensmuischā.

Dshwojamas ischabas lihds ar bodes-ruhmi preelch fafnu-pahr-dotawas jeb preelch-bodes ir loti labā weetā lehti ishtrejamās blālam pee laufsmana Dande, Stabu-eelā Nr. 31.

1 krogs un 1 bode ir ishtrejami uf Peterē. fchofejas 9. weršē, pretim Puchlawa fabrikai.

Jonatana beedriba.

Beedribas atraitnes, kuras wehletis dalibu nemt pee seemas-fwehtku eglites, top luhgatas lihds 19. dezembri peeteites pe preelchneezibas no plst. 2—4 pehz pusdeenas. Preelchneeziba.

Beribas beedriba

uštājina sawas atraitnes ar saweem behneem, kuras grib dalibu nemt pee eglites, peeteites lihds 19. dezembri. Preelchneeziba. 1

Maf-Jumpraw, pal. beedrib.

beedru usnemschāna un mehnescha malfaschāna notiks lauru diwi nebeku weenu reis, no 19. dezembra 1882 fahlot manā mahja. Preelchneeks: D. Wahwer.

Jonatana beedriba.

Pirmōs seemas-fwehtkōs, 25. dezembri Eglite

plst. 4 pehz pusdeenas. Malfa pe-anguscheem 20 kap., behneem no 10 gadeem 10 kap. Genahltums preelch beedr. atraitrehm un bahrineem par labu. Raipni peedallitees kuhof Preelchneeziba. 2

Maf-Jumpraw, palihds. beedriba.

Swehtbeen, 19. dezembri 1882: Balle.

Keugerogā, Perche lga namā. Sahltums plst. 7 walarā, beigās plst. 4 rihtā. Malfa: beedreem 50 kap., wefseem 60 kap., luntseh 30 kap. Biletēs pee lafes walarā dabujamas. Uf laipnu peedallifchānos eeluhof Kahrtibas komisija.

Sw. Jahna bāsnizā.

Swehtbeen, 19. dezembri, pulst. 6 walarā: Garigs konzerts.

Peel koncerta peedalahs Waltera toris sem J. Dsolina lga wāfshanas, fr. Lepshemij un wina kwartete, jenalais Weeralwas brandes stototajis J. Kalnina lga, Rīg. dsech. beedribas jantko toris sem lihds lga wāfshanas.

Zenas: Altara tori 1 rubl., bāsnizās benēs 50 kap. un fābnu toris 30 kap. — Biletēs dabujamas Ernsti Plates lga drulatawā, Kaptein lga grahmātu-bodē, leelā Kehniņu-eelā Nr. 10, Latweeschu Walter-stolā pee stototāja J. Dsolina un swehtbeen pee lafes, Jahna stolā pee Jahna bāsnizās.

Lehdurgā,

2. janwarim 1883, plst. 4 pehz pusdeenas: Basars

un plst. 6 pehz pusdeenas weesigs wakars pee ragu-mufikas. Uf laipnu peedallifchānos eeluhof Lehdurgas labd. beedr. preelchneeziba.

Jonatana beedriba.

Otdēs seemas-fwehtkōs, 26. dezembri: Balle.

Cefahlums pulst. 6 walarā, beigās 2 nāli. Malfa beedru lgeem 60 kap., beedru lofehū 40 kap., nebeedru lgeem 1 rubl. un nebeedru lofehū 60 kap. Kahrtibas komisija. 2

Teatralists-humoristisks wakars ar kuplejahm,

27. dezembri 1882, Keel-Jumpraweschu Mešč-Uschlau Nr. mohā. Peht tam dān-fofchāna. Sahltums plst. 1/5, 1/2 pehz pusd. Peedallifchānās lgeem 50 kap., lofehū 30 kap. Beedreem beedru-lahrtēs ja-usrahda. Keel-Jumpraw. labd. beedr. komiteja.

Otdēem, 14. dezemb. fch. g., wal. fuhrmanā lamanās jeb uf elās

pasudufchi

troņa papihri, kreewu walobā, ņshētās wāhtēs eeseeti. Top mihli luhgats, tos nobēt Peterē. Ahr-Rīgā uf Jaun- un Smilchju-eelās suhra pee rirtotāja Schigina.

No polkijas atwehletis.